

Република Србија
МИНИСТАРСТВО ЗДРАВЉА
Број: службено
Датум: 07.05.2018.
Београд

Кабинет
Немањина 22-26 Београд
Тел: +381 11 3614 890
Факс: +381 11 3614 890
E-mail: vesti@zdravlje.gov.rs
Web-site: www.zdravlje.gov.rs

ОБАВЕШТЕЊЕ

Министарство здравља Републике Србије обавештава грађане да је уједи крпеља могуће санирати у најближој установи примарне здравствене заштите, односно, дому здравља. У случају одређених компликација надлежне су одговарајуће установе терцијарног нивоа (Клиника за инфективне и тропске болести, Клиника за дерматовенерологију...).

Министарство здравља је у сарадњи са Секретаријатом за здравство Града Београда покренуло дисциплинске мере против одговорних за неадекватно пружање помоћи у протеклом периоду. Истовремено, свим установама примарне здравствене заштите и одговарајућим установама вишег ранга је поновљен допис са Мерама о поступању у случају убода крпеља и са јасним инструкцијама да нико, ко се јави са уједом крпеља, не сме бити враћен.

Бројеви Министарства здравља 011-3616596 и 064-8811375 доступни су грађанима да пријаве установу и лекара који им, евентуално, није пружио адекватну помоћ у вези са уједом крпеља.

Мере поступања у случају убода крпеља

Мере за грађанство

- избегавање боравка у високој трави на неуређеним површинама
- коришћење репелената
- коришћење одеће са дугим ногавицама и рукавима
- темељни преглед целе површине тела, а посебно топлих и влажних места са танком кожом након сваког боравка у природи (посебно деце)

Након што се примети присуство крпеља у кожи потребно га је стручно и безбедно уклонити (извадити) из коже.

Ово треба урадити што пре пошто, иако вероватноћа преноса инфекције није велика, она расте са повећањем дужине боравка крпеља у кожи.

Крпеље би требало уклањати у здравственој установи (примарна здравствена заштита)

Мере у здравственој установи

- уклонити стерилно крпеља са коже
- сам крпељ, као и подручје око њега се пре уклањања не чисте и нарочито не премазују алкохолом, етром, уљима, сапуницом и другим средствима
- здравствени радник након прања руку навлачи рукавице за једнократну употребу
- узима стерилну пинцету
- хвата крпеља сто је могуће ближе површини коже за главу
- равномерним и лаганим повлачењем уклања се крпељ (окретање, закретање или цимање крпеља у било коју страну само повећава ризик откидања и останка дела рилице или главе у телу озлеђеног)
- након уклањања крпеља место се чисти раствором алкохола
- могуће је крпеља однети на микробиолошки преглед – раде поједине ветеринарске установе и неки приватници
- објаснити пацијенту да се у даљем току не дају лекови (посебно не антибиотици у кратком трајању 3-7 дана како се често саветује)
- потребно је посматрати место убода те ако се у периоду од 5-30 дана јави округло печатасто црвенило промера преко 5 цм, тада је потребно да се пацијент јави надлежном инфектологу ради одређивања терапије
- у случају да након месец дана нема промена на кожи, може се урадити серолошко тестирање ЕЛИСА тестом на ИгМ и ИгГ антитела
- у случају позитивног налаза (ИгМ) може се дати терапија доксициклин 2x100 мг за одрасле, или амоксицилин за децу у трајању од 21 дан или се пацијент може упутити инфектологу

Уклањање крпеља треба да се обавља на нивоу примарне здравствене заштите, као и иницијално праћење пацијената. Тек у случају појаве симптоматологије или потребе консултације пацијента треба упућивати на виши ниво здравствене заштите.

Посебно је потребно обезбедити рад службе током ноћи, нерадним данима, викендима и празницима, пошто је тада инциденца јављања пацијената који су убодени већа. (повратак из природе, излети због нерадних дана...)